

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย
ผู้วิจัย	นางสาววราภรณ์ ใจน้อย
กรรมการควบคุม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุทธิสา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวภา สุขประเสริฐ
ปริญญา	ศศ.ม. สาขาวิชา การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีที่พิมพ์ 2555

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เป็นรูปแบบการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพมากกว่าปริมาณ ให้คุณค่าแก่วัฒนธรรมและระบบนิเวศในชุมชน โดยชุมชนจะมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนตั้งแต่ การกำหนดกิจกรรม การควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว การเตรียมข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวจนถึงการพัฒนาชุมชนในที่สุด การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ เป็นเรื่องที่สำคัญที่ทุกฝ่าย ตั้งแต่รัฐบาลไปจนถึงชุมชน จะต้องเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน การวิจัยเรื่อง การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านไม้ เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบทของชุมชน เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 2) ศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านไม้ เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านไม้ เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย 4) เสนอแนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านไม้ เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน จากกลุ่มเป้าหมาย 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) เจ้าหน้าที่และองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของชุมชนบ้านไม้ (2) ผู้นำชุมชนและแกนนำกลุ่ม/ชมรมต่าง ๆ (3) ประชาชนในท้องถิ่นที่เป็นเจ้าของบ้านไม้ที่เปิดบ้านให้นักท่องเที่ยวเข้าพักในลักษณะของบ้านพักแบบโฮมสเตย์ (4) ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ ร้านอาหาร ที่พัก(เกสต์เฮาส์) ร้านจำหน่ายของที่ระลึก และรถรับจ้างสาธารณะในพื้นที่ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. บริบทของชุมชน เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เทศบาลตำบลเชียงคานเป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความโดดเด่นด้านสภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยว มีแม่น้ำโขง

ไหลผ่าน มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน โบราณวัตถุ อาคารบ้านไม้อายุกว่าร้อยปี ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของชาวเชียงคาน ตลอดจนวิถีชีวิตชุมชน และยังเป็นพื้นที่ที่สามารถเชื่อมต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ที่สำคัญของอำเภอเชียงคานและอำเภอใกล้เคียง ซึ่งเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังเทศบาลตำบลเชียงคาน

2. ความต้องการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่า ผู้นำชุมชน/แกนนำกลุ่มประชาชนที่เป็นเจ้าของบ้านไม้และผู้ประกอบการภาคเอกชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวลักษณะต่างๆ รวมถึงการดูแลความปลอดภัย ส่วนด้านการจัดการการตลาด การวางแผนและพัฒนา รูปแบบการดำเนินการต้องอาศัยความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ พบว่า มีปัจจัย 3 ด้านที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เขตเทศบาลตำบลเชียงคาน คือ (1) ด้านสิ่งดึงดูดใจ ประกอบด้วย ความสมบูรณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน (2) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย ความปลอดภัย สาธารณูปโภค ศูนย์กลางให้บริการ และการฝึกอบรมหรือการเตรียมพร้อมของชุมชน และ (3) การเข้าถึงพื้นที่ ประกอบด้วย ด้านการคมนาคมขนส่ง และความสามารถในการรองรับของพื้นที่

4. แนวทางการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ของเขตเทศบาลตำบลเชียงคาน พบว่า (1) ควรมีการรวมตัวกันของภาคส่วนต่างๆ และจัดตั้งคณะกรรมการในการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ภายในชุมชน (2) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมโดยทำการพัฒนาควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ โดยเน้นการท่องเที่ยวที่เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชน วัฒนธรรมประเพณี ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น (3) เทศบาลตำบลเชียงคาน ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ตลอดจนประชาชนในชุมชน ควรมีการสำรวจและจัดทำข้อมูลพื้นฐานประวัติความเป็นมาของชุมชน (4) ต้องมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้จากการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ภายในชุมชน (5) ต้องสร้างศักยภาพของคนในชุมชนให้เกิดความรู้ความเข้าใจ การพัฒนา การอนุรักษ์ และการจัดการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์

TITLE Potential Development of Homestay in Chiangkhan Municipality, Chiangkhan District , Loei Province.

AUTHOR Ms. Warakorn Jainoi

ADVISORS Asst.Prof.Dr. Choopug Suttisa and Asst.Prof.Dr. Saowapa Sukprasert

DEGREE M.A. **MAJOR** Tourism and Hotel Management

UNIVERSITY Maharakham University **DATE** 2012

ABSTRACT

Homestay tourism is a form of tourism that focuses more on quality than on quantity. It values culture and ecology within community which local people will fully participate from activity planning, carrying capacity, useful tourist information preparation to community development. Homestay tourism is an important issue that all related stakeholders – from government to community – need to understand its concept in the same direction. The purposes of the study of potential development of homestay in Chiangkhan Municipality, Chiangkhan District, Loei Province are (1) to study the context of the Chiangkhan community (2) to study the participation of local communities in order to develop the potential homestay tourism (3) to study the factors which affect the potential development of homestay , and (4) to propose the guidelines for homestay tourism development. This study employed a qualitative research method. The data of this study were collected by the on-site survey method. The sample population for this study was categorized into 4 groups: (1) staff and public organization groups involved in the development of homestay, (2) community leaders, (3) local people in the community comprising of the owners of the homestay, and (4) restaurant entrepreneurs, guesthouse owners, tour operators, souvenir shop owners, and local taxi drivers.

Findings of the research are as follows :

1. Community in Chiangkhan municipality, Chiangkhan district, Loei province is dominant in tourism resource condition has distinctive features in tourism resources: The Khong River, natural tourism attractions, ancient ruins, ancient artifacts, typical hundred-year-old wooden houses along the Khong River and local way of life. Moreover, Chiangkhan municipality is also a

gateway connecting to other famous attractions of Chiangkhan districts and vicinity. This is another factor attracting tourists to visit Chiangkhan.

2. Regarding need in participating in tourism potential development of local community, it is found that local leaders/heads of wooden house owners and private investors need to participate in administration, tourist service, different tourist activity creation and safety provision. However, they need help from government sectors in managing marketing, planning and development, forms of tourism administration.

3. There are 3 factors affecting homestay potential development in Chiangkhan municipality which are 1) attraction: tourism attraction fertility, traditions, culture and unique way of life; 2) amenities: safety, facilities, tourist information center and readiness of local people; and 3) accessibility: transportation and carrying capacity of each attraction.

4. Guidelines in homestay potential development in Chiangkhan municipality are 1) related tourism organizations need to work together to form homestay tourism management committee within the community, 2) related organizations should create balance policies between development and conservation to promote tourism focusing on learning the local way of life, culture and traditions, and local wisdoms , 3) office of Chiangkhan municipality administration, local leaders, local wisdom scholars and local people should survey and create history record of community, 4) activities promoting learning through homestay tourism should be organized within community, and 5) potential of local people should be emphasized to create comprehensive knowledge and understanding of development, conservation and homestay tourism management concepts.

